

SECOND PUBLIC EXAMINATION

HONOUR SCHOOL OF ENGLISH LANGUAGE AND LITERATURE

COURSE I AND COURSE II

Paper 8 (h) (iv) and B15 Old Norse

TRINITY TERM 2013

Friday, 24 May, 9.30 am – 12.30 pm

Time allowed – Three hours

Answer Question 1 and *two* others. You should pay attention in your answers to the precise terms of the questions, and should not write substantially on the same text in more than one essay.

Do not turn over until told to do so.

1. Translate **three** of the following passages, adding brief notes on any points of literary and/or linguistic interest.

(a)

Sámr svarar: 'Tvá kosti geri ek þér, Hrafnkell. Sá annarr, at pik skal leiða ór garði brott ok þá menn, sem mér líkar, ok vera drepinn. En með því at þú átt ómegð mikla fyrir at sjá, þá vil ek þess unna þér, at þú sjáir þar fyrir. Ok ef þú vilt líf piggja, þá far þú af Aðalbóli með allt lið þitt ok haf þá eina fémuni, er ek skef þér, ok mun þat harðla lítit, en ek skal taka staðfestu þína ok mannaforráð allt. Skaltu aldri tilkall veita né þínir erfingjar. Hvergi skaltu nær vera en fyrir austan Fljótsdalsheiði, ok máttu nú eiga handsql við mik, ef þú vilt þenna upp taka.'

5

Hrafnkell mælti: 'Morgum mundi betr þykja skjótr dauði en slíkař hrakningar, en mér mun fara sem morgum qðrum, at lífit mun ek kjósa, ef kostr er. Geri ek þat mest sökum sona minna, því at lítil mun vera uppreist þeira, ef ek dey frá.'

10

Þá er Hrafnkell leystr, ok seldi hann Sámi sjálfðæmi.

(b)

Þá mælir Gangleri: 'Hafa nokkvor meiri tíðindi orðit með Ásunum? Allmikit þrekvirki vann Þórr í þessi ferð.'

Hár svarar: 'Vera mun at segja frá þeim tíðindum er meira þótti vert Ásunum. En þat er upphaf þessar sögu at Baldr inn góða dreymði drauma stóra ok hættliga um líf sitt. En er hann sagði Ásunum draumana þá báru þeir saman ráð sín, ok var þat gert at beiða griða Baldri fyrir alls konar háska, ok Frigg tók svardaga til þess at eira skyldu Baldri eldr ok vatn, járn ok alls konar málmr, steinar, jörðin, viðirnir, sóttirnar, dýrin, fuglarnir, eitr, ormar. En er þetta var gert ok vitat, þá var þat skemtun Baldrs ok Ásanna at hann skyldi standa upp á þingum en allir aðrir skyldu sumir skjóta á hann, sumir hoggva til, sumir berja grjóti. En hvat sem at var gert, makaði hann ekki, ok þótti þetta öllum mikill frami. En er þetta sá Loki Laufeyjarson þá líkaði honum illa er Baldr makaði ekki. Hann gekk til Fensalar til Friggjar ok brá sér í konu líki. Þá spyrri Frigg ef sú kona vissi hvat Æsir höfðusk at á þinginu. Hon sagði at allir skutu at Baldri, ok þat at hann makaði ekki.

5

10

15

(c)

En maðr hét Porsteinn surtr; hann var breiðfirzkr, sonr Hallsteins Þórólfs sonar Mostrarskeggja, landnámanns, ok Óskar Porsteins dóttur ins rauða. Hann dreymdi þat, at hann hygðisk vera at lögbergi, þá er þar var fjlment, ok vaka, en hann hugði alla menn aðra sofa; en síðan hugðisk hann sofna, en hann hugði þá alla menn aðra vakna. Pann draum réð Ósvífr Helgason, móðurfaðir Gellis Porkelssonar, svá, at allir menn myndi högn varða,¹ meðan hann mælti at lögbergi; en síðan, er hann þagnaði, at þá myndi allir þat róma, er hann hefði mælt. Æn þeir váru háðir spakir menn mjökk. En síðan er menn kómu til þings, þá leitaði hann þess ráðs at lögbergi, at it sjauunda, hvert sumar skyldi auka viku, ok freista, hvé þá hlýddi. En svá sem Ósvífr réð drauminn, þá vöknudu allir menn við þat vel, ok var þá þat þegar í lög leitt at ráði Porkels mána ok annarra spakra manna.

5

10

- (d) Segia fóro
 Iðrmunrekki,
 at sénir vóro
 seggir undir hiálmom:
 'Rœðið ér um ráð—
 ríkir ero komnir!
 Fyr mátkom hafið ér
 mónnom
 mey um tradda.'
- Hló þá Iðrmunrekkr,
 hendi drap á kampa,
 beiddiz at brøngó,
 bøðváðiz at víni,
 skók hann skor iarpa,
 sá á skiold hvítan,
 lét hann sér í hendi
 hvarfa ker gullit.
- 'Sæll ek þá þöttomk,
 ef ek siá knætta
 Hamði ok Sørla
 í høllo minni.
 Buri mynda ek þá binda
 með boga strengiom,
 goðbørn Giúka.
 festa á gálga.'

(e) Pá reið Skírnir heim. Freyr
 stóð úti ok kvaddi hann ok
 spurði tíðinda:

Segðu mér þat, Skírnir—
 áðr þú verpir sǫðli af mar
 ok þú stígir feti framarr—
 hvat þú árnaðir
 í iqtunheima
 þíns eða míns munar.

Skírnir kvað: 10
 "Barri heitir,
 er vit bæði vitom,
 lundr lognfara.
 En ept nætr nío
 þar mun Niarðar syni
 Gerðr unna gamans."

Freyr kvað:
 Løng er nótt—
 langar ro tvær—
 hvé um þreyiak þriár?
 Opt mér mánaðr
 minni þótti
 en siá hálf hýnótt.

2. EITHER: (a) “Hrafnkel is represented as guilty of tragic terror, not of wickedness; he is punished more than his due, and in the end the balance is redressed, and his arrogant conqueror is made to accept Hrafnkel’s terms”.

Do you agree with W.P Ker’s reading of *Hrafnkels saga*?

OR: (b) *Hrafnkels saga* is “a story clearly and symmetrically composed; it would be too neat, indeed, if it were not that it leaves some accounts outstanding at the end” (W.P.KER).

Address any part(s) of this judgement on the saga.

3. Do you agree with Jón Hnefill Aðalsteinsson’s description of Ari’s *Íslendingabók* as a “first class historical source”?

4. EITHER: (a)The poet of *Hamðismál* “mixes styles, tones and registers with great skill” (ANDY ORCHARD).

Discuss.

OR: (b) In *Hamðismál*, “woman appears as a victim or pawn of heroic society...’For Guðrún, there is grief in the past, grief in the present, and grief in the future’” (DAVID CLARK, quoting Daniel Sävborg).

5. Turville-Petre calls *Skirnismál* “a love story”. How else might one describe it?

6. Write on the interplay of dialogue and action in any Eddaic poem(s) you have read (but do not write on *Hamðismál* if you have answered question 3, or on *Skirnismál* if you have answered question 4).

7. EITHER: (a) In Snorri’s account of Þórr’s adventures at the court of Útgardá-Loki, “the mystery of what Þórr has been experiencing is cleared up, as much for us as for him” (RORY McTURK).

How good is Snorri’s clear-up?

OR: (b) How effective is Snorri’s account of Ragnarök?

8. Write on ONE of the following in any Old Norse-Icelandic text(s) you have read: imagery, allegory, symbolism, interiority, authority, drama, focalization.

9. EITHER: (a) Write a linguistic commentary on any two of the prose passages set for translation on this paper.

OR: (b) Write on use and form of the middle voice in Old Norse .